

# RENAȘTEREA

ORGANUL OFICIAL AL EPARHIEI ORTODOXE ROMÂNE  
A VADULUI, FELEACULUI, GEOAGIULUI ȘI CLUJULUI

Redacția și Administrația:  
CLUJ, Str. Iuliu Maniu Nr. 31

APARE ODATĂ PE SĂPTĂMÂNĂ  
Abonament: 500 Lei la an

Redactor responsabil:  
Protoiereu DUMITRU ANTAL

Nr. 8377—1932 Pres.

## NICOLAE

Din mila lui Dumnezeu Dreptcredinciosul Episcop al Eparhiei  
Vadului, Feleacului și Clujului.

Prea Cucernicilor Protopopi, Cucernicilor Preoți și tuturor Dreptcredincioșilor Creștini din  
reînviata Episcopie a Vadului, Feleacului și Clujului, har și pace dela Dumnezeu, Părintele  
Ceresc, iar dela Noi salutarea și binecuvântarea Noastră Arhierească. \*)

„Veniți împreună cu cetele îngerești să cântăm:  
mărire celui dintru înălțime lui Dumnezeu, celui ce s'a  
născut în peșteră“.

(Pripeala la Polileul Nașt. Dlui).

*Iubiților mei fii sufletești,*

Din coliba săracului ca și din casa înzestrată a bogatului pornește azi înseni-  
nare și bucurie, mulțumire și voie bună.

Pe toți ne stăpânește azi un fior înălțător și sfânt, o apropiere în cugete și  
simțiri, gândul de înfrățire obișnuit la zile de sărbători mari.

Prăznuim doar marea sărbătoare a Nașterii Domnului, iar zilele de sărbătoare  
sunt cel mai fericit prilej de scăpare din vârtejul sbuciumărilor de tot felul.

În deosebi sfânta zi de azi, în care sute de milioane de credincioși se întâlnesc  
cu evlavie la rugăciuni și închinare în fața altarelor, spre a-l slăvi pe Tatăl cel Ceresc,  
pentru bunătatea și milostivirea ce a revărsat-o asupra neamului omenesc, trimițând în  
lume pe Mântuitorul, pe iubitul său Fiu.

Nașterea Domnului înfățișează pentru tot creștinul, iubitor și doritor de bine și  
adevăr, chezașia mântuirii, temelul fericirii și al biruinței în această viață. Căci precum  
Fiul lui Dumnezeu, născut în peșteră săracă — dar cu o viață curată, neprihănită,  
plină de virtuți și fapte bune, a cucerit lumea și inimile, și a biruit și s'a înălțat, —  
astfel este dat tot omului ciuștit, muncitor, ori de unde ar porni el — din colibă sau  
palat, — să birue asupra păcatului și să se înalțe și apropie de Dumnezeu.

Pruncul Iisus, ne dă azi cea mai minunată și desăvârșită pildă pentru lămuriri-  
rea acestui mare adevăr.

Vom împreună deci glasul nostru cu glasul din cântările bisericești și vom zice:  
„Veniți împreună cu cetele îngerești să cântăm mărire celui din înălțime lui Dumnezeu,  
celui ce s'a născut în peșteră.“

Vom pune la o parte toată grija cea lumească și ne vom apropia de iesele  
din Vifleem, — unde s'a născut cel neîncăput Hristos — și vom urmă învățăturile Lui  
sfinte, singure mântuitoare, trăind și noi ca El, în smerenie, în curăție, închinându-ne  
viața Celui ce ni-o a dăruit — bunului Dumnezeu.

\*) Să cetește în ziua primă a Nașterii Domnului în toate parohiile, iar în cele administrate în ziua a 2-a.

Vom prăznuî sfânta zi a Nașterii Domnului, cu toată curăția sufletului, cu toată vrednicia și cinstea, ținând seamă că însași Biserica, a rânduit o pregătire deosebită cu post și rugăciune în vederea acestei strălucite sărbători.

Voi mame iubitoare și temătoare de Dumnezeu, luați cu voi pruncii voștri și-i duceți la casa lui Dumnezeu, la biserică, să învețe de mici, a se ruga și împreună degetele spre semnul biruinței, spre Sfânta Cruce, izbăvitoare de rău — și acolo să asculte laudele și cântările de preamărire ce se aduc pruncului Iisus.

Voi părinți, priveghiați tot pasul fiilor voștri mai răsăriți și fiicelor voastre, nu-i lăsați să petreacă ajunul Nașterii Domnului și sărbătoarea însăș în desfătări desfrânate, abateți-i dela aceste deprinderi necreștinești, țineți-i departe de tot ce poate strica și dejosî sfințenia praznicului.

Voi învățători, luminați mințea odraslelor ce vi s'au încredințat și sădiți în sufletul lor dragostea de neam, de țară și de biserică, faceți-i să iubească pe Dumnezeu, dar și pe deaproapele, ca să devină mâne-poimâne cetățeni conștii și cu demnitate omenască și mândri de fii ai țării lor și ai bisericii, sub aripile căreia au crescut.

Voi preoți, păstorii adevărați ai turmei încredințată vouă, fiți tuturoră părinți iubitori, lucrați cu toate mijloacele ca să stârpiți din popor buruiana întunerecului, otrava pizmei și a răutății, — ca satele peste cari sunteți rânduiți dela Dumnezeu, să devie sate cu renume de creștini și de fii ai lui Dumnezeu. Nu căutați azi, că munca voastră este puțin răsplătită, după studii îndelungate și cheltueli prin cele școli multe și înalte, căci Dumnezeu care vede străduința voastră, vă va recompensa prin alte mulțumiri sufletești, cari prețuesc mai mult decât comorile pământesti.

Voi, oameni cu dare de mână, aruncați privirea voastră și în casa săracului, neputinciosului, nevoiașului, în casa celui lipsit de darurile dumnezeesti, și căutați să le alinați suferințele, prin o haină mai călduță, prin o bucată de pâne, și prin tot ceea ce vouă vă este de prisos — și săracului de lipsă.

Și voi oameni, pe cari nu v'a învrednicit Dumnezeu să aveți pruncii voștri proprii, lăsați — pentru cazul de moarte — o parte din averea voastră bisericii, ca să creeze așezăminte și azile pentru bătrânii, cari nu mai pot lucra, pentru orbii, cari nu văd, pentru copiii săraci, cari nu pot cerceta școala din lipsa de hrană, cărți și îmbrăcăminte.

Iată cum ne învață biserica să prăznuim Nașterea Mântuitorului. Să punem temelie pentru lucruri de folos obștesc, cari au să fie și o mândrie națională.

Popoarele lipsite de astfel de așezăminte, n'au fost îndrumate și povățuite după învățăturile Mântuitorului, care spune: „*Tot ce ați făcut unuia din cei mici, mie mi-ați făcut!*”

Din an în an, iubiților mei fii sufletești, vin să Vă vorbesc prin graiul slujitorilor sfintelor altare, la marile praznice, pe cari se întemeiază tot așezământul credinței și al legii noastre strămoșesti.

Poate unele din sfaturile și povețele ce Vă dau, vor părea că sunt neîncetat aceleași, — dar ele au rostul și însemnătatea lor adâncă și trebuie rostite cât de des.

V'am îndemnat și Vă voi îndemna totdeauna să păziți cu sfințenie legea noastră strămoșească, pe care cu atâtea jertfe și suferințe o au apărat moșii și părinții noștri.

Să dați tot sprijinul bisericii, să contribuiți din puținul ce v'a dat Dumnezeu, la susținerea și înzestrarea locașurilor de închinare.

Aici Vă voi pune înainte pilda frumoasă a credincioșilor noștri din centrul Eparhiei, pildă de jertfă fără asemănare, cari prin obolul lor au făcut cu puțință, ca să răsară ca din pământ o biserică de toată frunșea.

Era lipsă în capitala Ardealului să sporim locurile de închinare lui Dumnezeu. Alte neamuri le au de sute de ani, nu trebuie să le mai ridice, — noi suntem nevoiți să le ridicăm și înălțăm acum din sudoarea noastră.

Cât aș fi de fericit, dacă și în centrele celelalte ale Eparhiei noastre am putea trăi același fericit prilej, pe care l-am gustat aici în Cluj la 6 Noemvrie acest an.

Și cu voia lui Dumnezeu, cu voia stăpânirilor binevoitoare, nădăjduim, că din ajutorul pus în vedere prin o lege specială votată cu unanimitatea parlamentului, la stăruința celor mai înțelegători fii ai neamului, să putem termina și Catedrala din inima Ardealului, și să prăznuim praznicul cel mare și înălțător al ortodoxiei pe aceste plaiuri, unde eram atât de nebăgați în samă, de cei de alte neamuri și de altă lege.

Atunci vom putea exclama cu Apostolul: „*Celui ce face cu prisosință din cele ce cerem din dragoste pentru Hristos, — aceleia slavă să-i fie în biserica cea întru Hristos, între toate neamurile veacului veacurilor.*“ (Efes. III, 19—21).

Asemenea V'am povățuit să purtați toată dragostea Augustei noastre Dinastii și Înaltei Case Domnitoare. Veți ști că iubitul nostru Rege, ne-a făcut în toamna aceasta marea cinste, binevoind a vizita și clădirea bisericei noastre Catedrale, și în fața primului ministru și a fruntașilor credincioși ai bisericei noastre, ne-a adresat cuvinte de îmbărbătare și ne-a pus în vedere tot sprijinul, astfel că în aceste clipe de evlavie înălțăm rugăciuni către Dumnezeu, ca să dăruiască Domnitorului nostru zile bune și viață lungă, spre binele și fericirea poporului, ca să se îndeplinească Scriptura, când zice: „*Domnul, care judecă marginile pământului drept fiind, tărie va da Regelui nostru și cornul unsului Său va înălța.*“ (I. Regilor II, 12).

Aceste rugăciuni le facem mai ales acum, când vedem că un vânt nebun pare că a început să răspândească în lume dorul de răzbunare și de prăpăd, din partea asupritorilor de altădată.

Toată suflarea românească e datoare să se ridice cu un singur glas și să înfiereze aceste porniri sălbatice și nesocotite.

Biserica, care a fost neîncetat ingerul păzitor al poporului român în vremile de grea cumpănă, înțelege să se găsească și azi și totdeauna alături de credincioșii săi și să binecuvânteze munca și străduințele lor.

Din prilejul fericit al zilei de 1 Decemvrie, — 14 ani împliniți dela unirea noastră cu Patria mamă, — am rostit cuvinte tari în fața miilor de credincioși, ca să se audă de departe peste hotarele țării, că dreptatea ce s'a câștigat pentru poporul și patria românească, cu jertfa atâtor sute de mii de vieți, — nu se poate răsturna la pofta uneltirilor nesocotite ale dușmanilor neîmpăcați.

Noi vrem pacea, dar la nevoie vom apăra cu ori-ce jertfă pământul scump al patriei noastre. Vom face zid puternic în jurul Regelui nostru și în jurul conducătorilor noștri, strigând cu Psalmistul: „*Scoate-ne dela vrăjmașii noștri Doamne, căci la Tine am scăpat, învață-ne să facem voia Ta, căci Tu ești Dumnezeul nostru.*“ (Ps. 142, 11).

Pășirea noastră unanimă, solidară și impunătoare a trezit pe mulți bătăioși la realitate. Elanul li s'a mai muiat și în o parte a intrat chiar groaza, văzând cum înțelegem noi Românii să ne apărăm moșia și glia strămoșească.

În nădejdea, că cuvintele mele vor cădea pe pământ roditor, și inimi înțeleghătoare, Vă rog să le primiți cu drag și să le adeveriți cu fapta.

Dorindu-Vă tot binele, mulțumirea și pacea sufletească de Sfintele Sărbători, — Vă zic: „*Veniți cu cetele îngerești să cântăm: mărire celui dintru înălțime lui Dumnezeu, celui ce s'a născut în peșteră*“, acum și pururea Amin.

Dat în reședința noastră din Cluj, la ziua Nașterii Domnului anul 1932.

Cu binecuvântare Arhierească — al Vostru de tot binele voitor

NICOLAE, Episcop.

## Pentru o mai bună organizare a preoțimii.

### II.

Cu tot rolul incontestabil ce l-a avut și-l mai are preoțimea în istoria și viața poporului nostru, în statul român în deceniul din urmă, a început să nu mai fie prețuită ca principal factor spiritual-moral, de ordine și progres. Fac această afirmațiune bazat pe starea de fapt și nu pe declarațiile de prețuire, convenționale și efemere, ce se fac la adresa preoțimei la ocazii solemne și congrase.

Cauzele sunt foarte multe. De aceea nu mă voiu osteni să înșir decât pe acelea pe cari însași preoțimea le provoacă și tot ea cu puțină trudă solidară le-ar putea înlătura.

Până la venirea României mari, la noi în Transilvania preotul avea un mare rol, apreciat de toată lumea, căci era conducătorul cel mai independent al poporului în toate direcțiunile. De când s'au ivit și alți conducători, în deosebi cei politici — cam săraci în scrupule — rolul preoțimii s'a diminuat în mod simțitor. Preoțimea în loc să-și refacă terenul pur duhovnicesc, să se îngrijască exclusiv de altar și de păstorirea morală, s'a lăsat târîtă în corentul luptelor politice. Luptele politice l-a dus la vrăjmășie cu o parte dintre credincioși și dintre intelectuali, cari i-au săpat și-i sapă zi de zi prestigiul. Politica i-a târit pe preoți în laicizare, nu numai la port ci și la multe purtări.

Luptele politice într'atâta au intrat în sângele unor preoți, încât foarte greu ar putea să prindă rădăcini ideia pornită din multe părți — în deosebi dela P. Sf. Sa Episcopul Roman Ciorogariu — de a fi scoși preoții din luptele politice. Părerea noastră este că așa ceva nu s'ar putea decât prin o interzicere generală prin lege, ca magistraților și oficerilor, două tagme cari își mențin prestigiul tocmai prin acest fapt.

Suferim deci de o criză de prestigiu și demnitate. Prestigiul îl vom putea ridica prin o purtare cât mai preoțească, întâi ca formă și apoi ca fond. Ca formă ne va fi înfățișarea și îmbrăcămintea. Sunt preoți cari nu vor cu nici un preț să poarte o față preoțească cu barbă și cu mustăți, par'că

le-ar fi rușine să-i știe lumea și după față că sunt preoți. Ce să mai zic de îmbrăcămintea. Sunt preoți cari nici măcar la adunările preoțești, apoi nici la serviciile divine, nu-și țin de cuviință să îmbrace reveranda. Fără a fi formalisti, e lucru constat că îmbrăcămintea în uniformă și înfățișarea exterioară, ridică nespuse de mult prestigiul omului și al tagmei pe care o reprezintă. Un preot cu barbă și îmbrăcat în reverenți impune un respect înzecit ori unde s'ar prezenta, în raport cu unul pe care nu-l poți distinge dintre ceilalți civili.

Îmbrăcămintea la rândul ei îi impune preotului o purtare mai distinsă, mai plină de demnitate, cari toate adunate zi de zi, împrejurare de împrejurare, ridică prestigiul și-l încetățenește în opinia publică. Cu lucruri la aparență neînsemnate am putea să recâștigăm în scurtă vreme o bună parte de teren pierdut prin simple neglijențe.

N'am să vorbesc în amănunte despre feliul, mai mult decât neglijent, cu care își îndeplinesc unii preoți serviciile religioase, despre lipsa de tact cu care își tratează credincioșii, despre materialismul vădit în toate raporturile bănești cu oamenii etc. etc., cari toate diminuează și sfărâmitează respectul și demnitatea preoțească. Nemulțumirea trezită față de un preot se resfrânge pe nedrept și asupra preoților buni.

Iată corectările de formă ce trebuie să ni le facem pentru a fi în drept să pretindem opiniei publice respect și demnitate.

Până nu demult preoțimea în munca de păstorire ce o prestă, lucra cam izolat și individual. Prilejuri de convenire erau doar maslele, câte odată înmormântările și anual sinoadele protopopești, cari nu prea dădeau prilej de lucrare pastorală exterioară. Lipsa mijlocul de întrunire colegială, de conlucrări și emulare pastorală.

De când s'au introdus cercurile pastorale și conferințele preoțești obligatorii, activitatea pastorală s'a înfeșit. Unde se lucrează sistematic s'au recoltat rezultate neașteptate de îmbucurătoare. Prin slujbele în sobor, prin predici și conferințe bine studiate, munca preoțimii începe să se vădească, și vădindu-se începe să fie și pre-

țuită de toți câți asistă la ea și se împărtășesc din învățăturile propoveduite. Ca rezultatele să sporească poate că va mai trebui introduse conferințele împreunate cu misiuni sistematice, iar în special pentru preoți, săptămâni de reculegere, pentru exerciții de meditații, predici și prelegeri de complectare a studiilor pastorale.

Îndrumarea preoțimei pe această cale de prestigiu și demnitate, apoi de lucrare pastorală cât mai vădită și mai rodnică, cade în sarcina episcopatului și a Sf. Sinod pe care am dori să-l vedem lucrând cât mai unitar și cu deplină autoritate pentru toate episcopiile. Executarea rămâne apoi exclusiv în sarcina preoțimei, căci ea va culege și roadele bune.

Acesta e idealul spre care trebuie să tindem pentru a ne redobândi rolul avut de adevărații îndrumători spirituali ai poporului, întâi pentru binele însuși al neamului, apoi pentru ridicarea prestigiului țamei noastre și pentru a ne impune ca un factor principal de ordine și progres, de care să țină seamă în primul rând statul, să ne considere și prețuiască serviciile ce i le aducem și să ne încadreze ca slujitori utili, alături de armată, magistratură și dascălime.

**Prot. D. Antal.**

## Congresul Asociației generale a clerului ortodox român.

Congresul general al Asociației clerului s'a ținut în București în zilele de 8 și 9 Decembrie c.

După o doxologie oficiată în biserică „Dichiu“ preoțimea s'a întrunit în ateneul acestei biserici. Congresul a fost deschis prin cuvântarea Î. P. Sf. Sale Mitropolitul Gurie, ca delegat al Î. P. Sf. Sale Patriarhul Miron. La deschidere au participat și P. Sf. Sa Episcopul Vartolomeu al Râmnicului, arhiepiscopul Tit Simeonia, prof. D. Gusti, min. Instr. și Cultelor, prof. A. C. Cuza, profesori ai facultății de teologie, profesori de religie și seminarii și un număr destul de important de preoți.

În cuvântarea rostită de Pr. P. Partenie, președintele Asociației, între altele cere ca preoțimea să fie încadrată ca funcționari ai

statului, modificându-se art. 19, 21 și 31 din legea de organizare, să se îndrepte curbele aplicate, luându-se ca bază bugetul din 1930.

De la ministru D. Gusti, în cuvântarea de salut a adus simțite elogii preoțimei, zicând că „biserica este pentru noi toți un așezământ sfințit prin tot ceea ce aduce din trecut și vrednic de cea mai mare luare aminte prin tot ceea ce trebuie și poate să însemne astăzi. Slujitorii ei o țin vie și o împărtășesc poporului însetat... Sunteți o Asociație, care lucrați ca să faceți mai bună starea preoțimei. Voiu fi totdeauna alături de dv. ca să luptăm împreună cu greutățile, pe care le știți tot atât de bine ca și mine, cât sunt de multe și mari. ...dorința mea cea mai vie e să redăm preotului ortodox atâtea din atributele pe care le-a avut și le-a pierdut, fie din vina lui, fie din vina altora și să-l încadrăm astfel cu toată hotărârea între puterile cele mai active ale societății românești active.“

Au urmat cuvântările de salut ale P. S. Sale Ep. Vartolomeu, pr. Gh. Cristescu, dna Alexandrina Cantacuzino, prot. I. Duma, dl D. V. Toni, etc.

În discutarea programului s'a intrat în ședința de după masă și a doua zi. Principalul obiect de discuție a fost modificarea legii de organizare bisericească, la care au luat parte profesori de teologie, de religie, seminarii, adică tot preoți cari nu prea au de a face cu legea decât indirect, și aproape nici un preot paroh, care să-i cunoască părțile bune și rele din practică și nu numai teoretic. Legea nu zicem că e perfectă, însă nici decum așa de rea și de protestantă și neortodoxă cum a fost prezentată de unii vorbitori. Eu zic că cu episcopi și cu preoți buni ori-ce lege e bună, pe când cu episcopi abuzivi și preoți slabi ori-ce lege e rea. Stările rele din țara noastră nu sunt datorite legilor rele, ci a celor ce le aplică rău sau le nesocotesc.

Dovada cea mai bună e că în cele mai multe episcopii – în deosebi cele ardelenene – această lege a dat și dă rezultate absolut satisfăcătoare.

Ca rezultat al tuturor discuțiilor la sfârșit s'a redactat o moțiune constatătoare din 31 de puncte, despre care ne vom ocupa în alt număr.

## Sfințirea capelei ortodoxe din Spermezeu.

Comuna Spermezeu, situată în județul Someș, pe valea Ilișuei, este o comună mare-frunțasă, locuită în afară de câteva familii de Evrei, numai de Români, cari până pe la anul 1862 au fost ortodocși. Vitregiile vremilor însă au făcut ca și această comună, ca și altele multe, să treacă la unire, așa că cu timpul ortodocși în această comună au mai rămas numai acei cari se așezau aici din comunele ortodoxe învecinate și și aceștia nefiind organizați în parohie.

În primăvara anului curent însă, trecând mai multe familii dela uniți la ortodocși, la cererea înzistentă a acestora, s'a organizat, după un lung răstimp de ani, parohie ortodoxă în această comună.

Această organizare s'a făcut de către subsemnatul, în ziua de 12 Iunie a. c., când după ce s'a săvârșit Sf. Liturgie sub cerul liber, împreună cu invocarea Duhului Sf., ortodocșii atât cei vechi cât și cei trecuți, s'au adunat și au constituit parohia.

Au fost însă la început greutăți cari păreau că nu vor putea fi înlăturate. Uniții cari sunt la cârma acestei comune, în frunte cu preotul unit, au luat toate măsurile ca ortodocșii să nu poată ajunge la o căsuță, fie ea cât de simplă, în care să-și instaleze o capelă pentru săvârșirea sfințelor slujbe, așa că acestea s'au săvârșit sub cerul liber toată vara.

Dumnezeu însă a ajutat și această mână de oameni, între cari trebuie să pomenim pe dl Simion Cotuțiu, măestru cojocar, care a trudit și a jertfit mai mult și pe tânărul fruntaș Ioan Hognogiu, au făcut să răsară ca din pământ o casă clădită anume pentru capelă, încăpătoare, arătătoare, provăzută cu un turnuleț în care s'a așezat un clopot de o greutate de 50 kg. și cu un aranjament intern mulțumitor.

Sfințirea acestei capele s'a făcut de către protopopul tractual, Zaharie Man, ca mandatar al P. Sf. S. Episcopului Nicolae al Clujului, ajutat de preoții Dr. Vasile Rebreanu, prof. catehet în Dej, Ioan Cotuțiu, paroh în Dumbrăvița, Constantin Cotuțiu din Dobricel, ierom. Casian și subsemnatul, în ziua de 13 Noemvrie a. c., cu o solem-

nitare puțin pregătită, dar care prin numărul participanților a luat proporții considerabile.

În ziua de 12 Noemvrie s'au săvârșit vecernia împreună cu litie, de către preoții Ioan Cotuțiu, Const. Cotuțiu și ierom. Casian, iar Duminecă în 13 Noemvrie, sosind părintele protopop Z. Man, însoțit de părintele Dr. Rebreanu, după ce păr. prot. i s'a urât un bun sosit de către păr. Const. Cotuțiu, administratorul actual al parohiei, în fața unei mulțimi pe care ulițele largi ale acestei comune erau prea strâmte ca să-i încapă, s'a trecut la capelă unde s'a oficiat întâi sfințirea apei, apoi făcându-se încunjurarea s'a intrat în capelă și s'a oficiat liturgia.

La pricează a predicat foarte frumos, mănecând dela cuvintele „Christos în mijlocul nostru“, păr. Dr. V. Rebreanu, iar la sfârșitul liturgiei a predicat păr. prot. Man, care la dorința mulțimei de credincioși pe care capela nu-i mai încăpea, a predicat în curtea capelei, ca să fie auzit de toți. Cuvintele păr. protopop au fost așa de frumoase și de bine alese încât au stârnit lacrimile și admirația tuturor ascultătorilor.

Predicei i-a urmat ungera și tropirea cu apă sfințită și apoi Sf. Maslu săvârșit de către toți preoții prezenți, la care a luat parte un număr foarte mare și de credincioși uniți.

Cu aceasta ceremoniile religioase au luat sfârșit iar mulțimea de credincioși s'a împrăștiat pe la casele lor, mulțumiți sufletește de ceace au văzut și auzit.

Masa pentru preoții prezenți s'a servit la dl Simion Cotuțiu, iar în cursul mesei ne-a fost dat să vedem până unde poate duce orbul șovinism al fraților uniți, anume: *pe fetița dlui Simion Cotuțiu, în vârstă de 8 ani, cu obrazul plin de vânătăi și cu pielea obrazului crepată, în urma unei palme primite în ajun dela învățătoarea Emilia Hales, sora preotului unit.*

În ziua de Sâmbătă 12 Nov., după ce s'a făcut sfințirea clopotului dela capela ortodoxă, acest clopot a fost tras pentru prima oară, ceea ce a stârnit curiozitatea micuților copilași dela școala unde funcționează această învățătoare, cari fiind în recreație au părăsit curtea școlii și au eșit în stradă ca să audă clopotul mai bine. Acest lucru nu a fost pe placul acestei în-

vătătoare prea unite și i-a chemat în școală cu cuvintele: „*ce vă trebuie să auziți clopot ortodox, nu sunteți voi mândri că sunteți uniți*“ și apoi sub un pretext oare-care trage fetiței Emilia Cotuțiu o palmă în așa fel încât acestei fetițe, care nu avea altă vină decât că tatăl său este un bun ortodox, i-a crepat obrazul și i-a țâșnit sângele.

Nu știu de se va afla cineva să tragă la răspundere pe această învățătoare pentru această faptă, care nu cadrează cu funcțiunea ce ocupă și mai cu seamă nu cadrează cu sentimentele fine ce ar trebui să aibă o dșoară care se pretinde a fi din o bună familie și cu o creștere aleasă?

Pr. A. Giurgiuca, Perișor.

## CRONICA

**Jubileul de 80 ani al P. S. Sale Episcopului Roman Ciorogariu.** În ziua de 6 Decembrie a. c. P. Sf. Sa a împlinit 80 de ani. Această vârstă de adevărat patriarh îl află pe P. Sf. Sa încă tot tânăr la suflet, care vibrează plin de simțire în toată activitatea ce o desfășoară. Vânjosenia trupească încă și-o menține cu toate că a fost așa de grav rănit acum 11 ani în atentatul dela Senat. Sărbătorirea acestui jubileu s'a făcut în cadre intime. Din acest prilej P. Sf. Sa Episcopul nostru Nicolae i-a trimis următoarea urare: „La cei 80 ani împliniți în o viață blagoslovită de Dumnezeu pentru biserică și neam, rog să primești felicitări sincere și prietenești și urări de tot binele, pentru restul vieții pe care ți-o dorim liniștită și încoronată de succese și mulțumire sufletească.“ Ne asociem și noi din toată inima acestor urări de bine și sănătate.

**Nouii deputați în Congresul mitropolitan.** În alegerile de curând desfășurate în eparhia noastră, ca deputați clericali au fost aleși: Dr. Ioan Lupaș, Cluj; Dr. Seb. Stanca, cons. ep., Aiud; Dr. Vasile Sava, cons. ep., Tg.-Mureș; D. Antal, rev. ep., Turda și Zaharie Manu, prof., Dej; ca deputați mireni: Dr. Ioan Pop, subsec. de stat, Alba-Iulia; Sextil Pușcariu, prof. univ., Câmpeni; Dr. V. Stanciu, prof. univ., Aiud; Dr. S. Dragomir, prof. univ., Cluj; Al. Lapedatu, prof. univ., Dej; Gh. Bogdan-Duică, prof. univ., Huedin; Dr. I. Prodan, adv.,

Lăpuș; Dr. Eugen Nicoară, medic, Reghin; Dr. Al. Dragomir, adv., Tg.-Mureș și Dr. Valer Moldovan, prof. univ., Turda.

**Arhiepiscopia Iașilor,** în vederea întetirii propagandei religioase și de combatere a sectelor, a luat dispoziții ca preoții să predice în fiecare Duminică și sărbătoare. A mai dispus ca subiectul fiecărei predici și conferințe să fie trecut într'un registru anume, pentru știința sa, și pentru controlul protopopului. Cei ce nu vor îndeplini aceste dispoziții — după cum spune circulara — „vor fi aspru pedepsiți, reținându-li-se leafa, care nu merită a o lua dela stat, nedând în schimb, țării serviciile ce li se impun a le îndeplini prin biserică, ca așezământ dumnezeesc, pentru lumina-rea omenirii“.

## PARTEA OFICIALĂ

Nr. 531—1932. Prot.

(35) 3—3

### CONCURS

Pentru întregirea parohiei de clasa II-a *Simionești* din protopopiatul Bistriței, se publică concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în „Renașterea“.

Venitele împreunate cu acest post sunt:

1. Salar dela stat conf. cualificațiunii.
2. Casă parohială cu grădină și supraedificate economice.
3. Sesiune parohială 15 jug. pământ arabil și fânaț, calitate bună. Grădina vechi case parohiale și cimiteriul.

4. Venitele stolare statorite în ședința Consiliului parohial din 21 Noembrie 1932.

Reflectanții la acest post își vor înainta cererile de concurs provăzute cu toate documentele, oficiului nostru protopopesc în termenul deschis și cu prealabila învoire a acestui oficiu se vor putea prezenta în parohie pentru a oficia, a cânta și predica și a face cunoștință cu credincioșii.

Să recere pentru concurs dela fiecare reflectant învoirea P. Sf. Sale Episcopului nostru, fără de care nu vor putea fi puși în candidație.

Bistrița, la 25 Noembrie 1932.

Oficiul protopopesc în conțelegere cu Consiliul parohial din *Simionești*.

Pr. Victor Mureșian,  
capelan prot.

Nr. 484—1932. Prot.

(34) 3—3

**CONCURS**

Pentru întregirea parohiei vacante de cl. II-a *Metăș* cu filia *Găureni*, protopopiatul *Alba-Iulia*, se publică concurs cu termen de 30 zile dela data primei publicări în oficiosul „*Renașterea*“.

Venitele împreunate cu acest post sunt:

1. Salarul dela stat conform pregătirei.
2. Sesiune paroh. 6 jug. arător și fânaș.
3. Una ferdelă de grâu sau cucuruz sfârmit dela fiecare familie, atât din parohie cât și din filie.

4. Venitele stolare statorite în ședința Consiliului parohial din 8 Noemvrie 1932.

5. Lipsind casele parohiale, Consiliul parohial pune la dispoziție preotului locuință în natură.

6. Lemne de foc din pădurea comunală cât va avea lipsă.

Concurenții la acest post își vor înainta cererile instruite cu toate documentele, oficiului nostru în termenul deschis, iar după prealabila încuviințare se vor putea prezenta în parohie pentru a face cunoștință cu poporul.

Concurenții vor avea să prezinte actul de învoire dela Prea Sf. Episcop, fără de care nu se vor lua în candidare.

*Alba-Iulia*, la 18 Noemvrie 1932.

*Oficiul protopopesc al tractului Alba-Iulia în conțelegere cu Consiliul parohial din parohie și filie.*

*Alexandru Baba*, protopop.

Nr. 978—1932.

(36) 3—3

**CONCURS**

Pentru întregirea postului de paroh din parohia de cl. II-a *Buteni*, din protopopiatul *Huedin*, se publică concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în gazeta oficială „*Renașterea*“.

Venitele împreunate cu acest post sunt:

1. Casă parohială cu supraedificate.
2. Sesiune parohială de 20 jugăre.
3. O vică de bucate dela fiecare familie (circa 220 familii) din care  $\frac{1}{3}$  compete cantorului iar  $\frac{1}{10}$  crâșnicului.
4. O zi de lucru în natură sau prețul ei.
5. Stola uzitată.

6. Întregirea salarului dela stat conform coalei B.

Reflectanții la acest post își vor înainta cererea cu documentele prescrise subsemnatului oficiu, iar cu prealabila noastră înștiințare se vor putea prezenta în parohie pentru a cânta respective a celebra și pentru a face cunoștință cu poporul.

Concurenții au să prezinte act de învoire dela P. S. S. Episcopul nostru, fără de care act nu vor putea fi luați în candidare.

*Huedin*, la 20 Noemvrie 1932.

*Oficiul protopopesc ort. român, în conțelegere cu Consiliul parohial din Buteni.*

*Aurel Muntean*, protopop.

Nr. 662—1932. Prot.

(37) 3—3

**CONCURS**

Pentru întregirea postului de paroh din parohia cl. II-a *Sâncraiu-de-Mureș*, din protopopiatul *Târgu-Mureș*, devenită vacantă prin renunțarea preotului *Ioan Leuca*, pe baza ordinului Nr. 7229 din 20 Oct. a. c., se publică concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în „*Renașterea*“.

Venitele sunt:

1. Saiar dela stat, conf. cualificațiunii.
2. Locuință în natură, cu supraedificate economice și grădină de 800 st. p.
3. Sesiune parohială de 30 jugăre pământ cl. I.
4. Stolele îndatinate și statorite de adunarea protopopească și aprobate de Consiliul Eparhial.

Parohia se află la 2 km. depărtare de *Târgu-Mureș*.

Doritorii de a ocupa acest post, își vor înainta cererile cu toate documentele recepte, oficiului protopopesc ort. român din *Târgu-Mureș*, în termenul prescris și cu avizul acestuia se vor putea prezenta în parohie pentru a servi, cânta ori predică și a face cunoștință cu credincioșii.

Concurenții au să prezinte act de învoire dela P. Sf. Sa Episcopul nostru.

*Târgu-Mureș*, la 27 Octomvrie 1932.

*Oficiul protopopesc, în conțelegere cu Consiliul parohial din Sâncraiu-de-Mureș.*

*Ștefan Russu*, protopop.